

Kredi Kartı Komisyonlarında BSMV Hesaplaması

BFS - 2007/14
İstanbul, 28.11.2007

Son günlerde kredi kartı komisyon gelirlerinde BSMV'nin nasıl hesaplanacağı tartışma konusu yapılmaktadır. Bu konudaki görüşümüz aşağıdadır.

Bankalarca kredi kartlarının poslarda kullanımlarından takas komisyonu alınmaktadır. Yurtiçinde bu komisyonun oranı Bankalar arası Kart Merkezi (BKM) tarafından belirlenmekte ve bankaların alacağı/vereceği komisyon tutarları BKM aracılığıyla bankalara iletilmektedir. BKM aracılığıyla yürütülen bu işlemler, BKM ile düzenlenen çok taraflı bir anlaşmaya göre yapılmaktadır. Başka deyişle, BKM'nin saptadığı hususlar üzerinde BKM üyesi tüm bankalar mutabık durumdadır. BKM, örneğin "takas komisyon oranını **BSMV dahil**" olarak tespit etmişse, burada komisyon gelirinin BSMV'sinin karşı bankaya yansıtıldığını kabul etmek gerekmektedir.

Gider Vergileri Kanunu'muzda, BSMV'nin müşteriden alınacağına ilişkin açık bir hüküm bulunmamaktadır. Başka deyişle, verginin müşteriye yansıtılacağına dair bir düzenleme yoktur. (Örneğin KDV sisteminde bu vardır.) Gider Vergileri Kanunu'ndaki 31. maddede; "Vergi matrahından gider ve vergi adı altında indirim yapılamaz. Bu kanunla alınan BSMV matraha dahil edilmez" hükmü mevcuttur. Dolayısıyla, tartışma buralardan çıkıyor. Bir görüşe göre; bu durumda müşteriden örneğin 105 YTL alındığında, gelir 105 YTL olmalı ve BSMV de bunun üzerinden ödenmelidir. Yani, "alınan bedele ilişkin belgede (vergi dahil) ifadesi yer alsada BSMV matrahı 105'tir" görüşü vardır.

Ancak bu görüşe katılmak mümkün değildir. Zira 31. maddenin esprisi, alınması gereken BSMV dışında müşteriden alınacak paraların vergi matrahından indirilmesine yol açmamak içindir. Hesap Uzmanları Derneği yayını olan "Gider Vergileri Kanunu ve Açıklamaları" kitabında da belirtildiği üzere*, saptanan fiyat ve buna ilişkin belgede "BSMV dahil" deniyorsa matrahtan bunu ayırmak gerekir. Anılan kitapta; "**Kanun'un bu yazılış tarzı mükellefin vergi adı altında kanuna uygun olarak hesaplanan hakiki vergi miktarı dışında müşteriden alacağı paraların vergi matrahından indirilmesine meydan bırakmamak amacını gütmektedir.**" denilmektedir. Buna göre matrahın 100 olması ve karşı tarafa yansıtılıp oradan tahsil edilen 5 birimin de BSMV olarak beyan edilip ödenmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, BKM den alınan komisyonun içinde "BSMV dahil olduğunun belirtilmesi" söz konusu olduğuna göre, iç yüzde ile BSMV ayrılmalı (100 YTL komisyon geliri ve 5 YTL BSMV olmak üzere) ve 5.-YTL BSMV ilgili vergi dairesine ödenmelidir. Aksi halde, 105.- YTL gelir gösterilir ise bunun üzerinden 5.25.-YTL BSMV hesaplanması halinde aradaki fark gereksiz yere iç bünyeden karşılanmış ve ödenmiş olur. Zira bu komisyon gelirinin, verilen kredi dolayısıyla tahakkuk eden faizin dışında müşteriden "ayrıca" alınan BSMV'den bir farkı bulunmamaktadır.

* Maliye Hesap Uzmanları Derneği, Gider Vergileri Kanunu ve Açıklamaları, sh.288, Yelken Matbaası, İstanbul, 1977